

وضعیت استانداران در دولت رئیسی چگونه است؟

استانداران؛ کوچ کرده از دستگاه نظامی یا قضایی

تا امروز استانداران سید ابراهیم رئیسی در ۲۹ استان انتخاب شدند. بخش عمده آنها در روزها و هفته‌های گذشته انتخاب شده بودند و چند نفر باقیمانده هم در روزهای اخیر انتخاب شدند؛ هر چند در دو استان کرمان و کرمانشاه هنوز استانداران دولت روحانی بر سر کارند و طاهرآر رئیسی عملی‌ای در تعیین آنها ندارد. در این گزارش، به ۲۹ استاندار دولت نگاه می‌کنیم و سوابق آن‌ها را بررسی می‌کنیم تا ببینیم رویکرد ابراهیم رئیسی در انتخاب استانداران به چه صورت بوده‌است. نکته مهم درباره انتخاب استانداران این است که ظاهر آفرار است آنها با کمترین اختیار در استان‌ها حضور داشته باشند، چه آنکه از یکسو در هفته‌های گذشته نمای‌ای از سردار وحیدی خطاب به استانداران منتشر شد که در آن اعلام شده بود هیچ انتصابی بدون هماهنگی و تأیید وزیر کشور نباشد. از سوی دیگر سفرهای استانی پی‌درپی نشان می‌دهد عمده تصمیم‌ها قرار است در هیات دولت گرفته شود، نه در استاندار‌ها.

◀ **حضور چشمگیر نظامیان**

در تاریخ ۴۳ ساله جمهوری اسلامی، هرگز زنان در استانداری‌ها به کار گرفته نشدند. همچنین با وجود اینکه اهل سنت در استان‌های کردستان و سیستان‌و بلوچستان اکثریت مر دم را تشکیل می‌دهند، اما تا امروز هیچ استاندار اهل سنتی هم در جمهوری اسلامی انتخاب نشده‌است. ابراهیم رئیسی هم در این زمینه سنت‌شکنی نکرد و همان رویه را ادامه داد. محمود احمدی‌نژاد یکبار در دولت خود با معرفی وزیر زن، نام تنها رئیس جمهوری که از زنان در وزارت بهره برده‌اند را به نام خود زد و همچنین دیدارها و حمایتهای مولوی عبدالمجید را روحانی، زرمزه استفاده از اهل سنت را در کابینه افزایش داده بود، اما در نهایت این اتفاقات رخ نداد. با توجه به دیدگاه‌های غالب در دولت رئیسی بعید است او با سردار وحیدی در تغییرات دو سه استان باقیمانده، استانداران زن انتخاب کند؛ چنانچه رئیسی در معرفی وزرا چنین نکرد و تنها در معاونت زنان یک زن کاندید کرد که کاندیدا لایم می‌شد، آن را هم مرد انتخاب می کردند. قابل پیش‌بینی بود که ابراهیم رئیسی در کابینه خود از تعداد قابل توجهی فرماندهان سپاه استفاده کند. حالا از ۲۸ استاندار منصوب شده در دولت مهدی دست‌اندا استاندار شده که بیش از این در قرارگاه خاتم حضور داشت و البته نظامی محسوب می‌شود و صرفاً در نهاد نظامی در بخش‌های فنی و مهندسی کار کرده‌است. در استان مازندران و همدان نیز از نظامیان سابق استفاده شده که در زمان جنگ، جانباز و اسپر شده بودند. در میان نظامیان انتخاب شده، هیچ استانداری از ارتش و نیروی انتظامی دیده نمی‌شود و این هم قابل پیش‌بینی بود که با حضور سردار احمد وحیدی نظامیان از اسباب باشند.

◀ **اعضای ستاد رئیسی**

ابراهیم رئیسی، تعداد زیادی از اعضای اصلی ستادهای انتخاباتی خود را به‌عنوان استاندار منصوب کرده‌است. البته پیدا کردن همه این افراد کار دشواری است، چون بسیاری از احکام ستادهای انتخاباتی، در فضای مجازی منتشر نمی‌شوند، اما با این وجود، به هم اعضای موثر ستادهای انتخاباتی ابراهیم رئیسی، چشمگیر هستند. هشت نفر از ۲۸ استاندار رئیسی، از افرادی بودند که در ستادهای انتخاباتی او نقش اصلی را داشتند: حامد عاملی، استاندار فعلی اردبیل و برانزدر آمل جمعه‌ای این گزارش رئیس ستاد ابراهیم رئیسی در اردبیل بود. در اصفهان هم سیدرضا مرتضوی رئیس ستاد ابراهیم رئیسی، این مسئولیت قرار گرفته که به خاطر حوادث چند روز گذشته، مورد توجه‌اکثر عمومی هم قرار گرفته است. در استان زنجان هم محسن افشارچی به‌عنوان استاندار انتخاب شده که ریاست ستاد رئیسی را در استان زنجان بر عهده داشته‌است. البته مهدی دوستی هم در ستاد رئیسی سخنگوی ستاد انتخاباتی بود. به جز این سه نفر، جواد قناعت هم ریاست ستاد ابراهیم رئیسی را در مازندران در سال ۹۶ بر عهده داشت. او البته به جای ماندن‌زار، به استانداری خراسان جنوبی رفته‌است. محسن منصوری معاون استان‌های ستاد ریسی بود که در هنگام ثبت نام انتخاباتی نیز در کنار رئیس‌جمهور فعلی قرار داشت. او استاندار تهران شده‌است. مه‌ران فاطمی، استاندار یزد نیز در زمان انتخابات، سخنگوی ستاد ابراهیم رئیسی در یزد بود. استاندار لرستان، فرهاد یویار، رئیس ستاد سحر ابراهیم رئیسی بود و در نهایت محمدهادی املپایه از اعضای موثر ستاد سلامت ابراهیم رئیسی بود که حالا استاندار فارس شده‌است.

◀ **از قوه قضائیه تا استانداران**

آیتا… ابراهیم رئیسی، تعدادی از نیروهای قوه قضائیه را با خود به دولت برده‌است. بیشترین سهم، مربوط به سازمان بازرسی کل کشور بوده که ابراهیم رئیسی ده سال خود ریاست آن را بر عهده داشت. حسن درویشیان ریاست سابق سازمان بازرسی در دولت ابراهیم رئیسی، حالا ریاست دفتر بازرسی ویژه رئیس‌جمهور و نیز نماینده ویژه رئیس‌جمهور برای هماهنگی، پیگیری و اجرای نقشه ملی پیشگیری و مقابله با فساد در دستگاه‌های اجرایی را بر عهده دارد. در چهار استان کشور، نیروهای سابق قوه قضائیه به عنوان استاندار انتخاب شده‌اند که در دو استان، افراد معرفی شده، سابقه حضور در سازمان بازرسی کشور را دارند. در کهگیلویه‌وبویراحمد، سیدعلی احمدزاده به‌عنوان استاندار انتخاب شده که پیش از این معاون سازمان تعزیرات حکومتی کشور، رئیس بازرسی قوه قضائیه و معاونت شورای حل اختلاف کشور را بر عهده داشته‌است. در استان گلستان، علی محمد زنگنه مشاور معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه به‌عنوان استاندار کل خود را شروع کرده‌است. در مازندران، سید محمود حسینی پورنوری که پیش از آن، معاون دادستان کل کشور و قائم مقام سازمان بازرسی کل کشور بود، در این مدت زرمزه‌هایی گرفته و در استان مرکز هم فرزند مخلص‌الامته معاون برنامه‌ریزی و امور مجلس سازمان بازرسی کل کشور به‌عنوان استاندار معرفی شده‌است.